

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . 85 »
Egyes szám ára . . .

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Tudományos pénzintézet.

Pécs, 1897. október 21.

Szép fővárosunk legszebb helyén van egy pompás palota és ebben egy bejáró testület, a magyar tudósok gárdája, mely ex offo tartozik művelni a magyar tudományosságot, aminek fejében az az érdekes testület többféle előjogokat élvez, így a többek közt azt is, hogy alapítványokat és adományokat elfogadhasson.

Ez a diszes testület pedig a Magyar Tudományos Akadémia. Fájdalom, hisz régen tapasztaljuk, az akadémia furcsa módon összekavarja a jogot és kötelességet. A vagyongyűjtést oly buzgón végzi, mintha ez volna a kizárólagos kötelessége; a magyar tudományosság művelésével pedig úgy bánik, mintha ehhez csak joga volna, de ezzel a jogával élni nem kívánna.

Innét van aztán, hogy az akadémia üzletei fényesen mennek, a magyar tudomány pedig igen rosszul. Amit az akadémia művel, az kis részben tudomány ugyan, de nem magyar; nagy részben pedig magyar ugyan, de nem tudomány. Ennek az állapotnak a nyoma meglátszik aztán a magyar tudományon épp úgy, mint a tudós magyarságon. Nem állítjuk ugyan, hogy irodalmi és tudományos életünkben nincs magyar ízlés, de állítjuk határozottan, hogy az a picit, amink van ezekből, az az akadémia nélkül, sőt jórészt az akadémia ellenére létesült.

Mindezeket pedig abból az alkalomból mondjuk el, hogy Wlassich kultuszminiszter a magyar nyelv szótárának kidolgozására az akadémiát hívta föl s az erről szóló átiratában a nevezett pénzintézetnek a mű befejezéséig évi kétezer forint államsegélyt ajánl föl.

Lehetetlen megvonnunk elismerésünket a miniszter ötletétől. Minden ország kiváló gondot fordít, szótári munkássága által is, a nemzet nyelvének művelésére és fejlesztésére. Az „Academie Française“ egyedüli föladata a francia nyelv szótárának folytonos művelése. E szavakkal vezet be Wlassich a magyar akadémiához intézett leiratát, melylyel nemzeti nyelvünk folytonos ápolását annak elsőrendű föadatai közé sorozza.

Csupán az a bökkenő, hogy a magyar nyelv és a magyar akadémia közt a világon semmiféle érintkezési pontja nincsen, nem volt s alig hiszszük, ha a mostani vaskalapos, atyafiságos rendszer ott tovább burjánzik, hogy a jövőben legyen. Hiszen csinált már egyszer az akadémia szótárát, a Cucor-Fogarassy-félet. Mi köszönet volt benne? Etimologizáló vén gyerekek hajszállhasogató játékszere lett belőle. Akik csinálták, nem merítették a nép nyelvérzéséből, s nyelvi nevelést a nemzet sem merített belőle. Falra borsót olcsóbban is lehetne szórni, mint évi kétezer forintért; már pedig falra szórt borsónál ez a szótárkísérlet aligha lesz egyéb.

Aki valaha lapozgatta az akadémia kiadványait, az csak az irodalmi albérletek virágzására, a magyar nyelvérzés nyakateketségére s a magyar nyelvtudomány szuverén megvetésére talált bizonyosságot. Nyelv és akadémia minálunk csak abban hasonlítanak, hogy mindketten párhuzamosan gazdagodtak: a nyelv az akadémia nélkül és az akadémia a nyelv nélkül. Egy-egy kiváló tudósunk nagy ambícióval művelte ugyan nyelvünket, de ezek sem hoztak ki semmi tudást az akadémiából, sőt ellenkezőleg, ők vitték beléje a maguk tudását.

Nemzetünknek azt a sajátosságát, hogy a nyugati műveltséget be tudja fogadni a maga nemzeti egyéniségének sérelme nélkül, már a külföld is kezdi elismerni; mert földolgozza, magához átadomítja a modern eszméket, az idegen népek haladásának vívmányait. A dolgok természetes rendje szerint — így hiszi Wlassich miniszter is — a mi akadémiánknak buzdító és oktató részt kellene vennie ebben a munkában. És mit látunk? Az egyetlen szellemi tényező ebben az országban, mely külföldi hatást nem asszimilál, csak recipiál, éppen az akadémia.

Ha nyelvünk nem maradt merev az új fogalmi körökkel szemben, ha hozzá tudott simulni az új igényekhez, az akadémia bizony ártatlan ebben a dologban. Nem hogy általa nem terményekült meg a nyelv élete, hanem a nyelvnek spontán

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Őszi mese.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Éjfél is elmúlt már, midőn Balázs nyugtázkodva kelt fel íróasztala mellől. Már csak ő maradt a szerkesztőségben, meg János, az öreg János, az irodaszolga.

A fiatal riporternépség már vagy fél-órája hogy szétrebbent, mint a meghessegett verébsereg; valami éjjeli kávéházba siettek, elnyűtt idegeiket hamarosan forrón bekapott feketekávéval feleleszteni.

Csak Balázs előtt izzott még a villanyos körte, no meg a folyosón. János már háta mögé került a készentartott télikabáttal, melybe édes restséggel bujt Balázs, s aztán az öreg szolganak »jó éjt« dörögve, ment ő is a többi után.

Azaz csak ment volna. Midőn Balázs az ajtóhoz ért, melyet az öreg János tisztességtudóan, a főszerkesztő ur előtt akart kinyitni éppen, kívülről nyitották azt fel, és egy hölgy lépett be, félenken, kétkedve.

— Balázs László ur?!

— Én vagyok, mivel szolgálhatok? — mondá Balázs, ki hangjában hiába igyekezett a roskedvet palástolni.

A hölgy, kinek feje kacér baslique-el volt takarva, habozott.

— János, várjon künn a folyosón!

Midőn János kiment, a hölgy előbbre lépett és két kezét Balázs felé nyújtva, remegő hangon kérdé:

— Hát már reám sem ismer?

— Kende Annus, szent Isten! kiáltott fel Balázs; az égre mi történt? tessék leülni és a boszus Balázs sietve, előzékenyen dobált hírlapokat, kéziratokat a pamlagról, hogy az éjjeli látogató leülhessen.

Aztán akadozva, halk hangon, melyből végtelen fájdalom ritt ki, elmondta a szegény asszony, hogy férje, ki azzal a vörös táncosnővel már néhány éve botrányos viszonyt folytat, ma arra vetemedett, hogy színház után azt a személyt felesége szalonjába vezette, a hol mint tudta, éppen fogadóestélyét tartja az elhagyatott, mellőzött urnő.

Az előkelő vendégsereg elszéledt és a halálig sértett hitves azonnal odahagyta férje házat, a kajánul kacagó maitressel együtt. Ugy, a hogy állott, minden nélkül állított be a szerkesztőségbe, mert Balázs lakását nem tudta; halvány reménye volt, hogy itt talán reátalál.

— Tudom, Balázs, hogy maga szeretett egyszer, hát most eljöttem, hogy boszulja meg magát rajtam; üzzön ki maga is, hadd vesszek el, ki a csendes boldogságot, melyet

maga nyújtott volna, elvettem, hogy a csillogó aranyzsinóros örvénybe bukhassem.

— Csak menhelyet, hová fejemet lehajthassam, olyat, hol nem bánt senki; ugy-e Balázs megteszi?!

Balázs sárgás, fakó arccal nézett a vilamoslámpa hideg, mozdulatlan fényébe s aztán harmadrész profilban, hogy az asszony ne lássa, könytől nedves arcát a pamlag felé fordítá:

— Természetes, hogy hozzám fordult nagyságom asszonyom. Kérem is, hogy teljesen, mindenben rendelkezni sziveskedjék velem. Most tehát kérem, kegyeskedjék megmondani, a szállodában óhajt meghálni, vagy édesanyámnál?

— Hát idefönt van Bella néni?! Oh! hála Isten! akkor magukhoz szállok. Igen, Bella nénihez, édes anyjánál Balázs, legjobban fogom megtalálni, azt a helyet, mely nyugodt pihenést, békét ígér.

— Jó! ezzel Balázs kiment a folyosón didergő Jánoshoz és kocsiért küldte; félórára aztán már a szegény asszony Balázs anyjánál volt, ki dacára a késő éjjeli időnek, ugy dedelgette a sorsüldözött asszonyt, hogy amaz csak most fakadt könyekre, görcsös zokogásra, a szelid részvét nyitotta meg az elfojtott, könyár zsilipjeit.

Két óra mult el éjfél után, Balázs el-

termékenysége éppen csak ő reá maradt hatástalan. És ez a lomha idegzetű, süket fülű, tompa érzésű testület adjon nagy szótárat a magyar nemzetnek! Kietlen sziklán ugyan ki látott kalászt rengeni? Nem is lesz abból a nagy szótárból semmi, míg a mi akadémiánk alaposan meg nem reformálódik.

Az se utolsó gondolat a miniszter átíratában, hogy zsebszótárat is kíván az akadémiától a gyorsan dolgozó magyar sajtó hiányos nyelvtudásának megkorrigálására. Hát hiszen szent igaz, a bohémnépség gyorsan és lázasan dolgozik, mert neki a perc a zsarnoka; az is igaz, hogy vannak hézagai nyelvtudásunknak, de magyar nyelvet a magyar sajtó az akadémiától nem tanulhat.

Az ellenkezőre, igenis, akad példa: egy-egy nagy nyelvi büntetést az akadémiának olykor ki tudta a sajtó küszöbölteni, ha szidták is érte a nagyképű vaskalaposok és a nyelv-őrültek. A mi gyors munkánk legijesztőbb lomossága is merő pedanteria ahhoz a lelketlen nyelvi hanyagsághoz képest, amely a Széchenyiszobor háta mögött úzi rendszeres visszaéléseit.

Kérjük e helyütt Wlassich minisztert, vegye újabb fontolóra eme legújabb intézkedésének a végrehajtásra vonatkozó részét. Csináltassa meg nyelvünk szótárat, de az Istenért, ne az akadémiával. A szótárra az életnek van szüksége, minek tehát a bölcsőjét a kriptába beleállítani? . .

Hirek.

Pécs, 1897. október 21.

Hogyan fűtsünk?

A kályhával úgy van az ember, mint az orvosokkal. Mindenki nagyra becsüli őket, de azért mindenki örül, ha nincs velük dolga. És valamint a doktorra is előbb-utóbb ráfanyalodik az ember, úgy a kályhával is kell törődnie, amikor hideg szelek süvöltöznek az utcán.

ment hazulról, a hölgyek az hitték, hogy nyugodni tért.

Soká bolyongott egyik mulatóhelyről a másikig, végre egy előkelő éjjeli kávéházba nyitott.

Néhány ujságíró talált, nőtlen bohéme népet, kik vigan voltak egy nagy, kerek márványasztal körül.

De nemcsak azért tért be Balázs, hogy barátait leltesse itt, hanem már az utcáról észrevette Kende Anna térjét, Vértess Kázmér huszárfőhadnagyot, ki a vörös táncosnővel theázott a kávéház másik oldalán.

— Te Bódi! jöjj közelebb hozzám; így ni; szivességre kérlek. No, no, hát hiszen éppen azért szólok neked. Azt a pimaszt ott tul, igen, Vértess, provokálni fogom; mivel pedig nem akarnám, hogy ilyen helyen botrány, durva veszekedés keletkezzék, kérlek, ülj még a egy barátoddal annak a fráternek a közelébe, fogjátok le, ha elevenire tapintok; mert párbajt akarok, de veszekedést nem. Ugy-e megértettél és ugy-e megteszed!?

Bódi alig ígérte meg, már ott is ült a főhadnagy asztala mellett, mintegy a legmélyebb vitatkozásban társával.

Most Balázs éles hangon förmedt a főhadnagyot kiszolgáló pincérre:

— Hé! pincér! jöjjön már egyszer ide is, ne tartózkodjék folyton mindenféle népségnél.

És legtöbbször úgy van, hogy minden gondosság ellenére, vagy nagyon hideg, vagy nagyon meleg van a szobánkban.

Most ősszel az a legaktuálisabb kérdés, hogy mikor kezdjük a fűtést? Vannak, akik azt mondják, hogy akkor, amikor a lehellet párája meglátszik a levegőben, míg mások azt tartják, hogy akkor kezdjük el a tüzelést, amikor az ujjaink megémeberednek és fölmondják a szolgálatot az irásnál. A legjobb a középut: akkor kezdjük a fűtést, amikor az utcán állandóvá válik a 8—10 fokos temperatura. Ez a magánlakásokra szól. Irodákban és olyan helyeken, ahol az ember naphosszat az asztalához van kötve, legjobb, ha megvárjuk, míg a hőmérő higánya az utcán 12 Reaumur foknál alább száll.

Egy dolgozószobának a hőmérséklete 15, legfeljebb 16 foknál magasabb ne legyen, mert különben elbágyad az ember, elveszti a kedvét, fejfájást kap stb. A nagy meleg ellen úgy is lehet védekezni, hogy az ember kinyitja a felső ablakokat. Ez nem árt. De még ezt is elkerülheti azzal, ha az első napokon szén helyett fával fűt.

Hogy mivel fűtsünk?

Az újabb időben nagyon használják a gőz- és gázfűtést, mert praktikus a nagy házakban, irodákban. Baja is van azonban az ily apparátusnak, a mennyeiben kellemetlen és főleg egészségtelen száraz meleget produkál. Ez ellen úgy lehet védekezni, hogy vizet párologtatunk el a szobában, úgy, hogy vízzel telt edényt állítunk a kályhára.

A legkellemesebb meleget a fa adja, de azért a jó köszénnel fűtött agyag-kályha sem árt az egészségnek. A vaskályhánál tekintetbe kell venni azt, hogy hamar melegszenek, de hamar is hűlnek, meg aztán száraz meleget adnak.

A fűtés idejére nézve legjobb, ha korán reggel fűt az ember, de nem árt, ha a hőmérsék egyeletessége kedvéért este is tesz a kályhába valami kevés fűtőanyagot.

Egészségi szempontokból hasznossá válhatik a fűtés, ha — abban hagyják, még pedig a hálószobákban. Teljesen igaz és minden okos ember által elfogadandó tétel, hogy legjobb fűtetlen szobában aludni. Sőt tovább megyünk: aki hozzá tud szokni, igen jól teszi, ha még a hálószobája ablakait is nyitva hagyja éjjel. De nagy hidegeknél óvatosságnak kell lenni főleg pedig arra kell vigyázni, hogy ha az ember a hideg szobában való alváshoz akar szokni, lassan, átmenettel szokja meg. Nagy

Halálos csend lett a zajos kávéházban, Vértessi felugrott, egyben kardját is lekapva a fogasról; azonban Bódi egy pillanat alatt kicsavarta a kezéből, miközben fülébe sugta:

— Provokálni akarta; tessék velem jönni; nevem Vértessi Boldizsár hírlapíró.

— Vértessy vagyok. Menjünk.

*

Nagy port vert fel annak idején a Balázs-Vértessy-féle ügy. Hogy is ne? Hatszor provokálta Balázs a főhadnagyot, ötször többé-kevésbé nehéz sebeket ejtve azon. Végre a hatodik esetről Vértessy jobb vállcsontját lötte keresztül Balázs.

Akkor aztán sirt dühében.

— Most már kibujt a kezeim közül; most már nem bánthatom többé, pedig mi szép lett volna, ha agyonlőhettem volna azt a fenévedat!

Vértessynéből ismét Kende Anna lett; nagy nehezen szedte össze vagyona roncsait tékozló léha volt férjéről. Vértessy béna karal szerény nyugdíjával valamely banknál talált kis mellékkeresetet.

Sokszor nézte Balázs az imádott asszony szilhuettjét a folyosóra nyíló ajtó függönyén, nem ment be a szalonba édes anyjához, ha Kende Annát bent tudta.

Igy tartott ez három évig. A harmadik év is lefogyófélben volt. Balázs anyja nagy beteg lett. Hogy ápolta az a csodálkozó szemü

luxus, de okos dolog, ha az ember a hálószobában gyöngén fűt, a mellett, hogy az ablakokat nyitva hagyja. Így, ha reggel fölkel és becsukja az ablakot, kellemes melegben öltözködhetik.

Végül arról a bolond ideáról se feledkezzünk meg, hogy alkohollal is lehet fűteni, még pedig úgy, hogy szeszes italokat iszik az ember. Ez nagy és ártalmas tévedés. Mert bár igaz az, hogy az alkohol a szivműködés fokozásánál gyorsabban és nagyobb bőségben kergeti a vért a fej kis véredényeibe, s ezzel szubjektív melegérzetet okoz, de ezzel egyszerűsmin a bőr révén lehül a test, veszt a hőmérsékletéből. Ezért kapnak lázbetegnek nehéz borokat, konyakot, hogy testük melege csökkenjen. Csak úgy van értelme a szeszivásnak, ha a hidegről jövet a meleg szobában maradhatunk.

Egyébként pedig télen jobb barát egy régi, jó kályha, mint egy pohár régi, jó konyak . . .

Dr. B.

Napirend 1897. október 22-én.

Naptár: péntek, okt. 22. — Róm. kath.: Kordula. — Prot.: Kordula. — Görög-kel. (okt. 10.) Kulamp — Zsidó: Tischri 26. — Nap két 6 óra 14 perckor; nyugszik 4 óra 41 perckor. — Hold két éjjel 1 óra 40 perckor; nyugszik délután 2 óra 45 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 8 Celsius fok meleg; légnomás 753. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint ködös idő, délen csapadék és hőszűnyedés várható.

Színház: »Magdolna«, dráma.

— (Kitüntetés.) A brüsszeli kiállítást most zárták be. A kiállítás magyar csoportja nagy sikert aratott s a kiállítók között Zsolnay Vilmos keramikai kiállítása kitüntetéskép diszoklevelet nyert.

— (Uj anyakönyvvezetők.) A belügyminiszter Somogy vármegyében a mesztengyei anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Elek Gyulát, a görög-gali anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé Szabady Lászlót, a toponári anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé Negele Józsefet ki nevezte.

— (Árverés.) Ma délelőtt 9 órakor tartották meg a városházán az Angyal-féle malomra nézve a belügyminiszter rendeletére az újabb árverést, mely alkalommal az eddigi

asszony a nehéz beteget! hosszú fekete piláin egy részvételi könyv gyémántja csillogott, ajkain pedig az a vigasztaló, fájdalmat enyhítő varázsteli édes mosoly.

Majd a feje alá új párnát tett, majd gyöngéd kezével simította a beteg lázas homlokát. Ő keverte meg a beteg ajkait üdítő hűs italt, ő szólt hozzá vigasztaló édes szóval.

Balázs látta . . .

Balázs hallotta . . .

Most kiment a férfi a folyosóra, ott akarta megvárni az orvost; ki aztán ki is jelentette a halálra rémült fiúnak, hogy már emberi segítség nem nyújtható a legjobb anyának.

Balázs téován állott meg a folyosón, könybe borult szemekkel tekintett le a folyosó üvegablakain az udvarra.

Ott is az enyészet képe fordította felé arcát.

A szomszédház magas tűzfalára felfutott vadszőlő dércsipe piros levelei már minden kis szellőnél lehullottak, a kis kert nyári idejében oly kedves alakját a leáldozó nap sugarai sem aranyozhatták be annyira, hogy az enyészetet palástolhatta volna.

— Itt a vég mindenütt! — mormogá.

— László! — szólott a melázó mögött egy hang.

— Parancsol édes asszonyom!?

— Édes anyja kívánja látni, — mondá

bérlő, *Weisz Mór* kapta meg a malmot évi négyszáz forintért, tehát kétszereséért az előbbi bérösszegnek.

— (**Bátor rendőr.**) Nagy riadalmat okozott ma délelőtt a szigeti országuton egy kocsi, melyet magára hagyott lovai elragadtak. Ugyanis *Marton* fakereskedő kocsisa valamelyik polgári bormérő helyiségébe tért be két decire, mialatt a korcsma előtt álldogáló *Bucephalusok* toronyirányában iramodtak tova az országuton. Már-már nagyobb kalamitástól lehetett tartani, ha a 26. számú rendőr meg nem ragadja az egyik ló kantárszárát, s ám-bár a bátor rendőrt ugys valami szál lépésre magukkal ragadták a lovak, de oly ügyesen kormányozta mellettük kényszer-galoppozva a táltosokat, hogy egy kőfalba ütötték prűszkölő orrcimpáikat s megállottak. Nagy lélekszakadva szaladt erre a bor kompetenciáját már bekebelezett kocsis ur, akit aztán a 26-os rendőr följegyzett s alkalmilag meg fogják birságnolni.

— (**Tejszövetkezetek.**) Mindenesetre a tejszövetkezetek fejlődésére mutat az a körülmény, hogy a tejszövetkezetek eszméje a vidéken egyre nagyobb tért hódít. Értesülésünk szerint újabban ismét három községben létesültek tejszövetkezetek és pedig Szajkon, Fekeden és Kis-Budmérón. Alakulási műveletek folynak még a következő községekben: Hidasdon, Várdomb-Nánán, Baánban, Mórágyn és Apátiban.

— (**Oktoberi égháboru.**) Október második felében járunk már s tegnap este hat óra tájban mégis egész nyári zivatarhoz hasonló időben volt részünk. Ugy háromnegyed hat tájban egyszerre egész váratlanul villámok cikáztak a vén Mecsek felől, majd megdördült az ég is s hatalmas záporosodás kezdett zuhogni alá a komor, fekete felhőkből. S pár pillanat alatt valóságos nyári égháboru keletkezett, dörgött, villámlott és szakadt a hideg eső az utcákon járókelők nyakába, kik sietve menekültek föld alá. Így tartott jó félóraig s mikor a Széchenyi-téren át patak-ként suhogott a piszkos, sáros víz, elzárva az egyik oldalról a másik oldalra való közlekedést csak akkor szűnt meg a szakadó eső, bár

Kende Anna, kinek hangja rezgett a meghatottságtól.

Szegény Balázs László rossz sejtelmekkel lépett a betegszobába, azonban édes anyját ágyában ülve találta.

— Édes Lászlóm! szokatlan erőt érzek; nem áltatom magamat, tudom, hogy ez az élettágnak utolsó fellobbanása. Azért még valamit akarok tenni, utolsó óhajomat, tudom édes gyermekem, nem fogod megtagadni tőlem. Megmondom édes apádnak László, hogy mindig szófogadó fiam voltál, utolsó kívánságát is teljesítetted... mond fiam, ugy-e megteszed anyád kívánságát?!

Az erős, derék férfiú minden ízében megrendült. Érezte, hogy édesanyja mellett már a kaszásember várja áldozatát; mély fájdalom hasította szívét, midőn arra gondolt, hogy édes anyja tudja állapotát, és miután érzi feloszlását, siet elmondani, mi szíven fekszik.

— Mindent, édes jó anyám; de te még élni fogsz soká...

— Hagyd el jó fiam. Kívánságom tehát, — megígérted, hogy teljesíted — az, hogy Annuskát, jó leányomat, hitvesedül veszed.

— Bella néni!

— Anyám!

— Ne vétkezzetek; Isten ellen vét az, ki göggel fordul el olyan embertársától, kit szeretnie rendelt Isten; egymásnak teremtett

még azután is, egy jó órahosszáig csepegett hol kis, hol nagy cseppekben, utóhatásul a hirtelen jött októberi égháborunak.

— (**Kirabolt ember.**) *Bereg István*, madócsai lakos, szép csendesen ballagott hazafelé lakására. Este volt már s a falu utcáira rászállt a sötétség. *Bereg István* azonban nem félt. Hiszen mitől féljen a becsületes ember, a ki nem szokott bántani senkit s a kinél hozzá még nincs is annyi pénz sem, a miért esetleg holmi jómadarak rátámadhatnak, hogy elvegyék tőle?! És mégis ilyen eset történt meg a jó *Bereg István*nal. A mint mendegélt, egyszerre csak elébe ugrott három ember és utját álta. Nem szóval köszöntötték azonban, hanem botokkal s közben kiforgatták a zsebeit és elrabolták volna ha pénz lett volna nála. E helyett azonban megfosztották 5 frtos zsebórájától s mint a kik jól végezték dolgukat, ott hagyták az utcán s odább álltak. A kirabolt ember feljelentvén az esetet, a megindult nyomozás során három gyanuba vett embert el is fogtak s ezek be is ismerték, hogy *Bereg Istvánt* ők verték meg, de természetesen azt mondták, hogy ő adott okot a verekedésre. Az óráról pedig nem akarnak tudni semmit s így most tovább folytatják ellenük a vizsgálatot, a mig ki nem derül, hogy csakugyan rablási szándékból támadták meg a kirabolt embert és órájától megfosztván, ők a bűnösök nemcsak megverésében, de kirablásában is.

— (**Leégett házak.**) A Báltaszékhez tartozó Dolina-pusztán tűz volt a napokban. *Rozman János*, ottani lakosnak a háza gyuladt ki és égett le. A kár megközelíti a 300 forintot. — Tűz volt a Borjád község melletti Nagyhangos-pusztán is, ahol meg *Grünfeld Ignác* háza égett le. Hogy a tűz miféle okból keletkezett, egyik esetben sem tudta a vizsgálat megállapítani s így azok keletkezési oka mindkét esetben ismeretlen maradt.

— (**A mire nincs pénz.**) A legénység meleg vacsorájának kérdésével már évek óta foglalkoznak katonai körök, anélkül, hogy igyekezetük mindaddig eredményre vezetett volna. Ágyukra, rossz puskákra és különféle benneteket az egek magasztos ura és ti vakok volnátok, nem látjátok, hogy az ur boldoggá akar benneteket tenni? boruljatok egymásra; így! azt akarom, hogy koporsómat két gyermekem kísérje ki örök nyugóhelyemre.

— Édes, édes Lászlóm!

— Én drága asszonyom, édes Annám!

A jó anya hátradőlt; arcán mosoly rögződött meg és mintha megüvegesedett szeméből is még a gyermekei iránti véghetetlen szeretet sugározna ki.

A leáldozó napnak bágyadt, erőtlén sugarai fényásvot vetettek a hűlő halott ezüstös hajára, a lélekharang részvétteljes hangja belevegült a két térdenálló gyarló ember imádságába.

»És add meg neki az örök nyugalmat.«

*

A pompás temetésre a főváros minden rétegéből verődött össze a gyász kíséret. Most tűnt csak ki, mennyire szerették, becsülték *Balázs László* hírlapíróban az embert, midőn édes anyjának is lerótták kegyeletük adóját.

A drága halott után *Balázs, Kende Anna*val karján, haladtak. A kerepesi ut egy szerény külsejű kávécsarnokának ablakában pedig egy fiatal nyomorék ember, szájában olcsó szivarral, nedves, bamba szemekkel bámult a temetés után.

Tihanyi Károly.

gyenge és sűrűfüstű robbanó szerekre milliókat költ a közöshadügyminiszterium, de a legénység meleg vacsorájára még eddig nem jutott pénz. Egyes magasrangú katonai tisztetek tettek ugyan kísérleteket, hogy a legénységet meleg vacsorával lássák el, de minthogy magasabb helyen nem részesültek kellő pártfogásban, kénytelenek voltak a megkezdett munkát abbahagyni. Néhány évvel ezelőtt a hadügyminiszter engedett a kényszerűségnek és az élelmezési raktárakban levő főzelék konzervekből, hetenkint kétszer megfelelő számmal osztatott ki a legénység vacsoráját elkészítéséhez. A konzerv-vacsora nyolc-százezer forintba került évenként. A közöshadügyminiszterium az 1898-ik évi költségvetésbe ismét csak a hét két napjára vette fel a legénység meleg vacsoráját és ezt azzal okolta meg, hogy a mindennapi vacsora évenként 1.800.000 frtba kerülne, ily összeget pedig a költségvetésbe fölvenni nem lehet. Azt mi is tudjuk, hogy a közöshadügyi költségvetés már annyira túl van terhelve, hogy arra új terheket róni nem lehet. De azért mégis különösnek tartjuk, hogy a költségvetésbe az idén is egy milliót felül vettek föl erődítésekre, melyeknek a jelenlegi harcászati vajmi kevés az értékük; füsttelőpor, ekrazitlövegek és más robbanó anyagok két millióval szerepelnek a költségvetésben, és a legénység éhségének csillapítására még sem jut pénz! Ezt csak halasztják egyik évről a másikra!...

— (**Rá akart ijeszteni.**) *Mayer*

Anna szegzárdi lakosnőt kellemetlen meglepetés érte a minap. A mint a szekrénye fiókjában kereste megtakarított pénzecskéjét, mintegy hatvan forintot, — a pénzt nem találta sehol. S mivel aznap nem volt bezárva a szekrénye fiókja és szobájában a házbelielők közül többen megfordultak, nem tudta kin keresni az elveszett pénzt. Végre is bejelentette az esetet a csendőrségnek s mikor a nyomozás már megindult, akkor jelentkezett egy ismerőse azzal, hogy ime itt van a 60 forintja. Csak azért vette el, mert rá akart ijeszteni s ajánlja, hogy máskor zárja el a pénzét s ne tartsa tárva-nyitva a szekrény fiókját, hol megtakarított vagyonkáját tartja. A káros természetesen megörült a pénznek, de a furcsa tréfát fűző ember mégis bajba kerül, mert a pénzt csak akkor vitte vissza a károsnak, mikor hallotta, hogy a csendőrség nyomozza a tolvajt. Most folytatják a vizsgálatot ellene, hogy csakugyan megtréfálni volt-e szándéka a tulajdonosnőt, vagy megtartotta volna-e magánál a lopott pénzt, ha nem félt volna a felfedezéstől?

— (**A kórházak parazitái.**) A

szélhámosok nem közönséges osztályához tartoznak azok a dologkerülők, a kik betegség szimulálásával keresik meg a mindennapi kenyeret. Legtöbbször rheumatizmusban szenvednek, s a mig csak lehet, kihúzzák az időt egy helyen. Ha onnan kikopnak, elmennek egy más város kórházába s így végig vándorolják az országot. Nem régen közöltünk egy olyan rendeletet, melyben a kórházak élősdijeiről volt szó s most legújában a belügyminiszter ismét három ilyen parazitát tiltott ki az ország összes kórházaiból. A kitiltott élősdiék: *Haladi György* zágrábi illetőségű, 37 éves kereskedősegéd, a kit a bán átiratára tilt ki a belügyminiszter, továbbá *Tittl Vilmos* bécsi születésű esztergályossegéd, a kire az alsó ausztriai helytartóság hívta föl a figyelmét, a harmadik pedig *Zákány Károly* földesi illetőségű 60 éves csavargó.

— **(Veszedelemes ember.)** Kovács József és Törjék Pál, madócsai lakosoktól egy reggelre virradóra 5 kas méhet elloptak. Mikor a károsok a lopást észrevették, gyanujok esett egy emberre, aki már lopás miatt börtönben is ült. Kérdőre vonták hát, az azonban azzal fenyegetőzött, hogy ha ő rá fogják a lopást, hát felgyújtja a házukat. Természetesen, ezzel csak magát rántotta a bajba, mert azonnal feljelentették s bár a lopást tagadja, de a veszélyes fenyegetés is elég ok volt rá, hogy elfogják és bekísérik a dunaföldvári járásbíróhoz börtönébe, ahol ülni fog, míg a vizsgálatot befejezik ellene.

— **(Tolvaj cselédek.)** Blau Bertalan, paksi lakosnak, a Gindli-család községhez tartozó Bikád-pusztán levő majorjában rendszeresen rájártak ismeretlen tolvajok a kukoricára s vagy háromizben loptak el a magtárban levő készletből nagyobb mennyiséget. A tulajdonos végre is bejelentette a lopásokat a csendőrségnél s a megindult nyomozás során kitűnt, hogy azokat a káros három cselédje követte el. A tolvaj cselédek beismerték, hogy ők dézsmálták meg a kukoricát, de azzal védekeznek, hogy csak annyit loptak, a mi az aprójószág állományuk etetésére kellett. Mivel azonban ez a védekezésük nem vált be, most majd a bíróság fog velük elbánni a gazdájuk megkárosítása miatt.

— **(Apró tolvajok.)** Fekete Juliánna, patacsi lakosnő, ma reggel a piacon eladván portékáit, a mint felszedelőzködött, hogy majd hazafelé indul, akkor vette észre, hogy egyik kosarából, melyet háta mögé tett, hiányzik egy csomagba kötött fehéreneműje, melyet mikor bejött ma reggel, akkor vásárolt a »Béka«-nál. Természetesen, azonnal lármát csapott s még elég jókor, mert a tolvajokat még ott a helyszínén nyakoncsiphette. Két fiu csente el kosarából a csomagot; egyik tiz, a másik meg csak nyolc éves s bizonyára az volt vele a céljuk, hogy eladják valakinek s az így nyert pénzt elcukrozzák. A fiatal tolvajoknak azonban keserű lett a meg sem kóstolt potya cukor, mert a kóterben elmélkedhetnek most a nem sikerült csiny felett.

— **(A sróf.)** Mindinkább megerősítik azt a hírt, hogy a kereskedelmi miniszter újkor a levelező-lapok árát föl akarja emelni két krajcárról öt fillerre és fölemelik hírt szerint az ajánlott levelek portó-diját is. Ily módon a kereskedelmi miniszter a postajövedékből újabb 4—500 ezer forint jövedelmet nyerne. Ez a hír a közönségre nézve bizonyosan kellemetlenül fog hatni. Ötfilléres pénzünk nincs, az egyfilléresek is valósággal ritkaságszámba mennek és így a közönség, ha csak egy levelező lapot szándékozik is használni, kénytelen lesz legalább kettőt vásárolni és a másodikat addig őrizni, a míg szüksége lesz rá. De amugy is helytelen dolog, hogy a postaüzlet monopoliumát az állam újabb jövedelemforrásra használja föl. A postából az államnak eddig is csaknem öt millió forint tiszta haszna van évenként, pedig a posta állami kezelésének célja nem a nyereség, hanem a megbízhatóság, olcsóság és a közönség kényelme. Az államnak itt csak közvetítőnek kellene lenni, de nem nyereszkesedőnek. A haszon az államra tulajdonképp közgazdaságilag áll elő. Egyébiránt a tapasztalás azt

is bizonyítja, hogy minél olcsóbbá és kényelmesebbé válik a közönség számára a posta, annál nagyobb terjedelmet ölt a levelezés és annál kedvezőbb annak pénzügyi eredménye is. A kereskedelmi miniszter tehát az állam pénzügyi érdekei ellen is vét, a mikor a postai forgalmat nehezebbé és drágábbá teszi, még itt is gyakorlatba vevén az állam jövedelmeit erőszakosan gyarapító — sróft.

— **(Kivándorlók inséges helyzete.)** A belügyminiszter körrendeletileg értesíti a törvényhatóságok utján az ország lakosait, hogy Amerikában egy új törvényt hoztak, mely szerint az idegen munkások naponként és fejenként 3 cent azaz 11 krajcár adóval rovatnak meg, a mivel az idegen bevándorlók, különösen az Ausztria- és Magyarországból jövők helyzetét még inkább súlyosbitják és elviselhetetlenné teszik. S ez egygyel több ok arra, hogy a kivándorlástól mindenki óvakodjék.

— **(Megharapta a ló.)** Furcsa baleset érte ma Német Anna, falusi lakosnőt. Nevezett bejött Pellérdről Pécsre és itt eltöltvén az egész délelőttöt, délután a kórház-előtti téren, a Mauthner-féle kereskedés sarkán pihente ki fáradozásait. Mikor indult hazafelé, ott ment el az ott állomásozó fiákkerek előtt s a legelsőnek a ló feléje kapván, karjába harapott. Szerencsére, csekély sérülést ejtett rajta s miután sebeit bekötötték, az asszony haza távozott.

— **(Ráér még.)** Egy öreg néni, a ki már alig tipeg, járta ma sorra a hivatalokat. Beköszöntött a rendőrkapitánysághoz is s így szólította meg azt az urat, a kit ott talált:

— Kérem, maga a legjobb ur itten?

A rendőrkapitány nem vállalta el a címezést, hanem bemutatta magát:

— A kapitánynél van szüle. Mit kíván?

— Akkor jó. Mégis csak maga a legjobb ur itten; mert maga osztogatja a szegényeknek az alamizsnát. Kérem, adjon nekem is egy kis segítséget.

— Jól van szüle. Hanem hát, sok ám a szegény ember, a kit segitnünk kell. Mért nem megy be a szegények házába? Hiszen az ilyen öregnek ott van a helye.

A szüle többször megingatta a fejét erre s így szólt:

— Olyan öreg volnék én? No, no; hiszen ráérek, ráérek én még arra. A szegényházba? Oda már nem megyek. Nem vagyok én olyan öreg . . . nem akarok még meghalni.

Szólt és sietve távozott, nehogy valahogy ott fogják és bevigyék a rettegett szegényházba.

— **(Századvégi ujság.)** A fővárosban a múlt hét folyamán lap indult meg, »Reggeli Ujság« néven, mely egy fillérbe sem kerül. Ingyen ujság, melyet a szemetesek vagy 55,000 példányban hordanak széjjel a fővárosban. Mihelyt a szemetes csenget, és a cseléd lányok lejönnek a szeméttel, mindegyikük kap egy-egy példányt, hogy vigyék föl uraságaiknak. Nincs e lapban semmi reklám; ez adja meg az érdekesség jellegét. Nem tudja senki, hogy mi a céljuk a vállalkozóknak; nem tudja senki, hogy minő magasra törő eszméik vannak. A konkurrencia mostanában a legnagyobb a lapok körül. Ha így haladunk, akkor

még azt is megérjük, hogy utóvégre az ujság kiadók fizetnek majd a t. c. olvasó közönségnek, amiért lapjukat elolvassák!

Művészet, irodalom.

○ **Odry hanyversenye.** Csekély számú hallgatóság előtt folyt le tegnap a Vigadó nagytermében Odry Lehel, a m. kir. opera nyug. ének-művésze hangversenye. Bizonyára az este hirtelen támadt rossz időnek is volt része benne, hogy sokan nem jöttek el, de ez egy-magában még nem magyarázza meg azt a részvétlenséget, a mely méltán zokon eshetett a művésznek, aki ezuttal először énekelt mint pécsi lakos új polgártársai előtt. Pécs művelt publikuma mint kiválóan zeneértő s zenekedvelő van kikiáltva országszerte s az utóbbi időben nem is volt része annyi zenei élvezetben, hogy pihenni vágyakozhassék, méltán fel lehetett tehát tenni, hogy közönségünk vetélkedve fog sietni meghallgatni Odryt, a ki annyi zenei tudással, oly igazán elragadó hanggal s az előadásnak oly előkelő művészetével rendelkezik, hogy messze a haza határain túl is ritkítja párját a hangversenyteremben s a színpadon egyaránt. De hát a mi közönségünk kifejezett műérzéke mellett nagy mértékben szeszélyes is s valljuk meg őszintén, figyelmének felkeltéséhez a reklám nagydobjának döntése is megkívántatik, amit pedig éppen a nagy művészek szeretnek a lehetőségig mellőzni. Milyen óriási külső sikere volt pl. a Szlavianszkyék itteni első szereplésének Schláger Antoniahoz képest, pedig nincsen még az a laikus sem, ki a kettőt egy vonalba állítani merészelné. Így voltunk Odryval is, csak azon csodálkozunk, hogy a zeneegyesület, a melynek pedig bizonyára egyik főfeladata volna, hogy a közönség figyelmét és érdeklődését felkeltse az olyan eseményszámba menő művészeti élvezet iránt, mint a minő a tegnapi hangverseny volt, nem fejtett ki látható tevékenységet a külső siker fokozására. De annál fényesebb volt a művészi siker, mert Odry tegnap azt a kicsiny, de kiválóan előkelő s mondhatjuk túlnyomóan városunk legjelesebb műértőiből alakult közönséget valósággal elragadta művészetével. A hangverseny műsora Leowe és Schumann költészetének legszebb gyöngyeiből volt egybeállítva, melyek közé stilszerűen illeszkedett Wagner örökszép zenei költeménye, a »Dal az esti csillaghoz« Tannhäuserből. S az előadás a műsorhoz teljesen méltó volt. Mikor a művész előkelő, szalmas alakja az emelvényen megjelent, a közönség már rokonszenves tetzésnyilvánítással fogadta, ami minden egyes énekszám után fokozódó lelkesedésben tört ki. Visszafojtott lélekzettel hallgattuk azt a gyönyörű baritont, a mely még teljes erejében, teljes tisztaságában s a szívekbe lopódzó dallamossággal cseng, a mélyebb fekvésekben pedig valósággal orgonaszzerűen menydörög. Valóban, vagy a kincseknek hihetetlen tárházával kell birnia, vagy féktelen tékozlási mániában szenvednie annak az operának, a mely ilyen művészt erejének teljességében csak úgy könnyedén utnak bocsáthatott. Mert nemcsak a hang nagy terjedelme, ereje, dallamos volta és kitűnő iskolázottsága teszik elsőrangú művészsé Odryt, hanem az a művészi előadás is, mely azzal párosul s a mely mintául szolgálhat bármely drámai művésznek. A hangversenyteremben Odry művészetének ez a része leginkább érvényesül a balladákban, hol leginkább nyílik tere az érzelmeknek művészi hangfestés által való plasztikai kidomborítására. Ebben a tekintetben igazán remekelt művésznünk a »Thom, a lantos«, »Nöck, a hullám sellő« s »A két granátos« című balladákban, mely utóbbit meg is kellett ismételnie.

Kedves nyugvópontot szolgáltatott a hangverseny műsorában Sz. Bogyó Ilka urnó művészi szereplése, ki Gabányinak »A szó-rakozott kisasszony« című monológját s Vörösmarthynak »Petike« című költeményét oly

igazán kedves közvetlenséggel, annyi művészi temperamentummal adta elő, hogy a közönség ismételten viharos tapssal és éljenzéssel adott kifejezést teljes elismerésének és szinte olvasható volt az arcokon a kérdés, miért nem láthatjuk ezt a kedves művészt állandóan színpadunkon, ahol Kalmár Piroška elárult öröke még mindig méltó utódra vár. Szóval egészben oly élvezetes estében volt részünk, hogy nem volt a közönségben senki, ki ne azzal az óhajással távozott volna, vajha mihamarabb lenne újabb folytatása s meg vagyunk róla győződve, hogy annak nagyobb lenne a külső sikere is, mert a tegnapi közönség minden egyes tagja bizonyára lelkes apostola lenne a szép ügynek ismerősei körében.

○ **Négy Évszak.** A váratlanul jött esuf időhöz mérten szinte feltűnő nagy számban hallgattuk tegnap este végig ezt a bájos idillt. Ezt a »nagy« számot ne úgy tessék azonban érteni, hogy az valóban nagy volt; csak úgy, hogy a legszebb időben is játszottak már gyakran üresembb ház előtt színészeink, mint tegnap este. No de meg is hálálták a közönség önfeláldozását, hogy a csúf idő dacára is elment a színházba, (zárjel közt legyen mondva: bizonyára azért, mert előre megváltották legtöbben jegyeiket s nem akarták, hogy kárba vesszenek.) A bájos idill hőseit Kardos Endrét és Tordai Helént *Bihari*, illetve *Angyal Ilka* játszották s minden felvonásban kedvesen, sok eredetiséggel és nagy hatással. *Angyal Ilka* (Helén szerepében) újabb oldalát mutatta be tehetségének és alakító képességének; míg *Bihari* ismét bebizonyította, hogy sokat haladt s azon a ponton van, mikor

minden tekintetben gondos és sikerült játékot várhatunk tőle. A mellékszereplők közül első helyen kell megemlítenünk *Kovács Mariskát*, a ki Pápai Klótild festőnőt tőle szinte szokatlan hévvel és találó színezéssel adta; továbbá *Delli Lajost*, aki az éhes sógor szerepében keltett általános derűtséget. Jó volt még *B. Szalai Ilon*, a szakácsné szerepében s pergő nyelvvél elmondott rövid mondókájával nemcsak derűtséget, de a karzatról hatalmas éljént is kapott. (→)

A szini idény beköszöntével elérkezett szükségletünk is távcsövekben és látszóvegekben, melyekből a világ legjobb készítményeit és legteljesebb cikkeit feltűnően nagy választékban vette raktárra *Schönwald Imre* látszerész (Pécs Király-utca Hattyuépület.)

Szini, tábori és mérnöki látszóveken kívül lorgnettek és szemüvegek, csiptetők minden szemre alkalmazva, továbbá pontosan mutató időjelzők, hőmérők és minden nemű látszerészeti cikkek bocsájtatnak fenti cég által a lagutányosabb árak mellett, vidékre is jól csomagoltan, áruba és vétetnek javításba.

Törvényszék.

§ **Bürökszár mint sörös pohár.** Még 1896-ban történt, hogy ifju *Korzsinek József*, hosszuhetényi kocsmáros, sört szállított a Csokoládé-sörházból *Radó János* fuvarossal. *Radó* az uton a nagy melegben megszomjaz-

ván, egyik hordó zárját felnyitotta s abból bürökszáron keresztül megivott a szomszédoltására elegendő sört. Ezt a manipulációját látta *Ugrovics Elek*, a ki szintén ivott a bürökszáron át a sörből. Sőt ittak abból ifju *Varga József* és *Bali János* is, a kik arra jártak. Mikor így a sör megdézsmálását bevégezték, *Radó* visszatette a hordó zárját s talán ki sem világlik a turpissága, ha a kocsmáros — a ki régebbi gyanutól ösztönözötve, most lesbe állt — rajta nem kapja a söriváson. És így hát feljelentette a bíróságnál *Radó* társaival együtt, kiknek ügyében tegnap tartotta meg a pécsi kir. törvényszék a végtárgyalást. *Radó* tagadta a lopást s azt mondta, hogy ő máskor is szokott hordó söroket vásárolni, hát ezt a hordó sört is meg akarta venni, azért ivott belőle. Hanem hát ez a védekezése nem ért semmit s a bíróság elítélte hat havi börtönre. *Ugrovics* orgazdaságért hatheti fogházat kapott; a másik két vádlott azonban csak kihágásban találtatott vétkesnek s ez elévülven, ellenök vád nem emeltetett. Az elítéltek, úgy védőjük dr. *Madarász István*, valamint a panaszos képviselője, *Flóris Endre* dr., megfeleltették az ítéletet.

§ **Tolvaj cseléd.** Fülöp Róza cseléd a múlt évi Szent-György napján özv. *Berger Sámuelné* vémenői lakos szolgálatába szegődött. *Bergerné* rövid idő múlva kezdte észrevenni, hogy boltjából, úgy a pincében és a kamarában levő raktárából egyes árucikkek eltűnnek. Gyanuja cselédje ellen irányulva, ezt egy alkalommal követte a pincébe s azt páln-

— De hát ki lakik itt? — kérdezte tovább *Madge*. Az ön háza ez?

— Dehogyan — folytatta *Dalrymple* mosolyogva. Szavamra mondom, ez a megjegyzése nem valami hízog reám nézve — mondta a rendkívül szerényen bebutorozott szobában körültekintve. Amennyire e rövid idő alatt megismertem ezt a házat, annyit tudok, hogy itt három magányos, öreg kisasszony lakik, akik a csalódásig hasonlítanak egymáshoz. Ez a ház volt az első földél, amelyet hamarjában találtam, ide hoztam önt a karjaimon a meglehetősen távolságban levő parttól. Sok rábeszélésre volt szükség, míg beleegyeztek, hogy helyet engednek itt az ön számára . . . Nos hát ez az egész történet, amelyet önnel közölhetek.

— Mért nem küldött Anna néniért, hogy hozzám jöjjön? — kérdezte *Madge*.

— Mert azt hitték, hogy a legjobban megoltalmazza önt a — férje!

— Ezt is megmondta nekik? — kiáltotta *Madge* elsápadva. O! mr. *Dalrymple* keresse ide azonnal a hölgyeket és jelentse ki előttük, hogy mindebből szó sem igaz, mert különben én mondom ezt nekik.

— No még csak az kellene, hogy ezt tegye, — öntéjü gyermek. Azt hiszi, hogy egy pillanatra is segílyt nyújtottak volna, ha nem az én feleségemnek gondolták volna? Még nem tudja, milyen a világ. Higyje el nekem, hogy ez volt az egyedüli módja annak, hogy szégyent és megvetést ne hozzak önre.

Épen mikor már *Madge* új kérdést intézett volna, már előre megfelelt rá a férfi.

— Én itt a közelben egy magánháznál tartózkodom.

hatást. Ezen igazán csodálkozom. No de azért nem akartam tovább is bizonytalanságban tartani. Mi a *Stanton-kastélyban* lezajlott kerti ünnepély alkalmával láttuk egymást. A nevem *Dalrymple Vincent*.

Igen, most már eszébe jutott, hogy mig ő *Duncan*-nal a keringőt járta, addig ez az ember a magas palma alatt állott és minden mozdulatát figyelemmel kísérte.

A férfi a csodálkozás kifejezését látta a kedves arcon, melyet gyöngye pir futott el.

— Rendkívül nagy hálával tartozom önnek, hogy megmentette az életemet, uram. De kérem, nem vitetne-e most engem haza? A madame *Christine* nevelő intézetébe nem akarok visszatérni.

— Természetesen nem — felelte az a szemével gunyosan hunyorgatva — miután az intézetből kissé rendkívüli módon szökött meg.

— Honnan tudja ön, hogy én megszöktem onnan? — kérdezte *Madge* vérvörös arccal.

— Madame *Christine* ön miatt az egész várost fel-lármázta — felelte a férfi hirtelen.

Ez ugyan tiszta hazugság volt, mert egyszerűen csak abból következtetett, hogy *Madge* az egyszerű falusi leányka, aki a szabad léghöz szokott, az iskolai szigorúság elől a szökésben keresett menedéket.

— Csakugyan megtette volna ezt? — kérdezte *Madge* nyugtalanul, mig két szemében a galambfélelem tükröződött vissza. Ó! mr. *Dalrymple*, mit tegyek? Nem akarok visszatérni. Inkább meghalok.

— Nem szükséges sem az egyiket, sem pedig a másikat megtenni. Jó kezében van ön. Maradjon itt, mig a vihar lecsöndesül. Nagyon valószínű, hogy madame

kával töltötte meg, a mit aztán egy lámpa társaságában az üres ládák mellé elrejtett. A hűtlen cseléd a tetten érés dacára is tagadta a lopást, a mely azonban rábizonyulván, a törvényszék három havi fogházat szózott reá.

§ Hamis bankók. Érdekes végtárgyalás lesz november tizenegyedikén Budapesten. Van négy éve már, hogy Kovacsics Mihály pécsi vagyonos vendéglős, tizenhárom éves diákiát, Ferencet, aki pompásan tudott pingálni, arra kényszerítette, hogy rajzoló talentumát hamis egyforintosok gyártására használja. Kovacsics duskált a pénzben s ez gyanút keltett. A nyomozás kiderítette, hogy a fiu hamis pénze teremtette meg a korcsmárosék boldogságát. A csendőrök elfogták a Kovacsics-házaspárt, a kis Ferencet és még Kovács Józsefet is, aki szintén részesedett a hamis pénzben. Mire elkövetkezett a végtárgyalás, Kovacsics oly súlyos idegbajba esett, hogy vele szemben fellüggerítették az eljárást s csak a feleségét ítélték el egy évi, Kovácsot pedig félévi börtönre. A gyermeket, mint aki atyja parancsára cselekedett, felmentették. Három éve ennek s nemrég értésére esett a bíróságnak, hogy Kovacsics Mihály újra a régi egészségben van. Ezért végtárgyalást tüztek ki ellene s most utólag fognak vele leszámolni. Védőjéül Ödöfni Miksa dr. ügyvédet jelentette be.

T a n ü g y.

(Az építő-iparosok téli tanfolyama a budapesti m. kir. állami ipariskolában (Budapest, VIII. ker., Népszínház-utca 8. szám)

ebben az évben is november hó 3-dikán nyílik meg. A beiratások már megkezdődtek s október 30. napjáig tartanak. A tanfolyam évenként november hó 3-tól március végeig tart s négy félre terjed. A tanfolyam végzett tanulói mesterségek szerint kőmíves, kőfaragó vagy ács mesterek.

Nyilvános előadások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1797. évi október hó 26-án.

1. Gasz Antal — ifju Leidecker János d. e. 9 óra.
2. Atyimov Mladen — Kobedits Ádám d. e. 9 és egynegyed óra.
3. Hamulyák Gyula — Kovács Sámuel d. e. 9 és fél óra.
4. Weimann József — Wéber Péter és társai d. e. 9 és háromnegyed óra.
5. Bischof János — Jakab József délelőtt 10 óra.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 21-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A provizoriumról szóló javaslatot a t. Ház mai ülésében két óra alatt letárgyalta. Ez a mai nap eseménye, melynek részleteiről tudósítónk a következőkben számol be:

Pulszky Ágost előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot, amelyhez a kormány megbizása-

ként hozzáteszi, hogy ha törvény lesz belőle, ez Magyarországon csak akkor lépjen életbe, ha a megfelelő osztrák törvény parlamentárisan létrejön.

Kossuth Ferenc pártszempontból bírálja a javaslatot s kijelenti pártja nevében, hogy nem fogadja el. Mert az a magyar törvényhozás lealázása, hogy egy magyar törvény létrejötte az osztrák Reichsrath szavazataitól függjön. Ne sűrösse Bánffy a provizoriumot, midőn Ausztria elnyomott népeinek felebredése következtében beállott zavarok a kiegyezést kétségessé teszik, hanem valósítsa meg a provizorium helyett Magyarország függetlenségét.

Apponyi Albert gróf szerint a provizorium a kiegyezés alapján nyugszik, melyet fentartani s ezen az alapon jogainkat kiépitni kívánja. Ez a nemzeti-párt kívánsága is. Zárköve ez a félreértéseknek a nemzet és a király között. Ezért politikai okokból, a kormány iránti bizalmatlanságuk dacára, elfogadják; de csakis úgy, ha a kormány kijelenti, hogy csak a parlamentáris Ausztria hozzájárulásával emelkedik törvényerőre.

Bánffy Dezső b. miniszterelnök ezt készen kijelenti.

Buzáth Ferenc néppárti, mint a 67-es kiegyezés folyamánát elfogadja a javaslatot; de a kormány mulasztásaiért rosszalást indítványoz.

A többség elveti a rosszalási indítványt és a provizoriumot általánosságban elfogadja.

A részleteket, Kossuth módosításainak elvetésével, elfogadják.

Christine minden irányba detektiveket küldött, akik őt most keresik.

Madge olyan fiatal és tapasztalatlan volt, hogy mind ezeket elhitte.

— Ó! hát mit tegyek — zokogta és az arcát a kezeibe temette . . . Vissza kell térnem Georg bácsihoz és . . .

Dalrymple nem is sejtette, hogy a Duncan nevét akarta most kiejteni. Azt hitte, hogy a Georg bácsiját és Anna nénijét akarta fölemlíteni.

— Nagyon bizonytalan, hogy mikor tér vissza Dalevillebe a Georg bácsija — mondta — mert a javadalmak ügyeiben hosszabb utra indult és azt hiszem, talán azt is tudja, hogy a nővére is eltávozott vele egy idejűleg, s nem tudja senki, hogy hova. Meadows háza azóta egészen elhagyatott.

— Eltávoztak! — kiáltotta Madge rémülten. Csakugyan igaz ez uram? Anna néni is elment — és a ház üres?

A szegény kis Madge azt hitte, hogy az eszét veszti.

— Ugy van — mondta mr. Dalrymple elfojtva a gunyos nevetést — ezt mondtam. A fölött azonban rendkívül csodálkozom, hogy mindez ujság ön előtt. Most, amint láthatja, teljesen egyedül áll a világon, mivel a hozzátartozóitól el van választva. Magától értetődik, hogy Dalevillebe nem térhet vissza. Nem tehetne okosabbat, minthogy legalább még egy hétig itt marad, ahol most van, amíg teljesen fölépül.

— De hát hol vagyok én most? — kérdezte. Ki lakik itt?

— Ez nagyon sok kérdés ám egyszerre — felelte Dalrymple nevetve és kíváncsian nézett a leányka szemé közé. Azt hiszem, hogy a maga fejéskéje tele van romantikus ideákkal s képzelte, hogy az iskolából megszökve a tengerre vitorlázik, egyenesen a szép hős karkajiba, aki megmenti és fényes kastélyba viszi, ahol mint herceg mutatkozik be ön előtt. Ez a rendes vége az ilyes történeteknek ugyebár? De most látja, hogy a valóság nagyban különbözik a képzelet világától, s ez a regényes kirándulás csaknem az életébe került, ugyebár így van ez miss Madge? Ami pedig a második kérdést illeti, én megmentettem önt, éppen az utolsó pillanatban, amennyiben a hajóról, amelyen utaztam, beleugrottam a vízbe, megragadtam önt, s mindaddig föntartottam magam a zajgó hullámokon, míg a hajó megállt és önt a földézetre vitték. Én azonnal megismertem s hogy megakadályozzam a kíváncsi kérdezősködéseket, s elejét vegyem a gyanakodásnak, ami csaknem elkerülhetetlennek látszott, azt mondtam a többieknek, hogy ön az én — feleségem.

Madge akaratlanul is fölsikoltott.

— Ne nyugtalankodjék e miatt — folytatta tovább Dalrymple. Én azt csak azért mondtam, nehogy szegényszemre ismét visszavigyék madame Christine intézetébe. Mivel pedig nem tudtam, hogy mitévő legyek önrel, mikor a hajót elhagytam, ide hoztam magammal, s itt sokáig önkívületi állapotban feküdt.

— Tegnap este történt az, hogy engem ide hozott? — kérdezte Madge.

— Nem találta el. Már két nap és két éjjel van itt.

Ezután *Sima Ferenc* az inségesekek kenyeret kér.

Darányi Ignác földművelési miniszter kijelenti, hogy kenyeret nem ad, hanem vetőmagot és munkát, amiből lehet kenyeret szerezni.

A választ tudomásul veszik.

TÁVIRATOK.

— **Vádindítvány a Pulszky ügyben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Pulszky Károly ellen Halász Lajos kir. ügyész felterjesztette vádindítványát a főügyészséghez hivatali sikkasztás büntetéseért.

— **A provizorium a Lajthán tul.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „Politik“ című cseh ujság értesülése szerint Badeni permanens üléseket tervez a provizorium áterőszakolására. A Reichsrath mai ülésében már a huszonegyedik névszerinti szavazás folyik.

— **A provizorium a nemzeti-pártban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A nemzeti párt tegnap este tartott értekezletén Horánszky és Apponyi fejtegetésére elfogadta a provizoriumot azzal a föltétellel, ha a képviselőházban minden kétséget kizárólag ki fogja a kormány jelenteni, hogy a monarchia másik államában törvényerőre való emelkedés kitétele alatt az osztrák Reichsrath alkotmányos hozzájárulását érti és a rendeleti életbeléptetést kizárja.

— **Zavaros helyzet Kréta-ban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Kréta szigetén a viszonyok rosszabbodnak. A mohamedánok közt rendszeresen szervezett izgatás folyik. A tengernagyok intézkedéseket tesznek újabb kitörés esetére.

— **Forradalom Spanyolországban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Északi Spanyolországban veszélyes karlista forradalom készül. Tizenegyezer Mauser puskát csempészték oda.

— **Kabinetalakítás Szerbiában.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A szerb kabinet-alakításról számtalan verzió kering. A londoni és konstantinápolyi szerb követeket, Mijatovicset és Gergievicset emlegetik, akikhez újabb jelölt gyanánt Belimarkovicset hozzák kombinációba.

— **Tengerész temetés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Fiume előtt horgonyzó Vulkán angol pánccelos hajó fűtője, Hooper, meghalt. Temetése érdekes volt. A fehér sisakos és piros egyenruhás angol csapatok és a mi tengerészeti akadémiánk növendékei vegyesen az angol matrózok csapatával adták meg a végtisztességet. A halott ágyúszekéren fekvő angol hadi lobogóval leterítve egyenruhában, koporsó nélkül s úgy vitték ki a fiumei temetőbe.

— **Kihallgatás a királynál.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap délelőtt tíz órakor a király általános kihallgatást adott a budai várakban.

— **Munkácsy állapota.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az eu-

denichi gyógyintézet kijelenti, hogy a Munkácsy állapotáról szóló hírek túlzottak, katasztrófától nem kell tartani.

— **Égő petróleum-források.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Baku külvárosában, Romanyban a nafta-források kigyulladtak. A nagy lángtengerben sok ház és raktár, továbbá négy gazdag nafta-forrás elpusztult.

Nyilt-tér.*)

Krondorfi Savanyuvíz

KELLEMEZ IZE MIATT

UGY MINT ASZTALI VÍZ

DE LEGINKÁBB MINT

gyógyvíz

tüdő, gyomor és
vizhólyag bántalmaknál
sikerrel használtatik.

Főraktár Pécsen: **Hirschler Mór** urnál.

Kapható azonkívül minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Laptulajdonos	Felölősszerkesztő
SAUTTER GUSZTAV	PLEININGER FERENC
	TAIZS JÓZSEF
	kiadó.

Mezei egerek

tömeges és biztos kipusztítására ajánlom az általam készített és már eddig is sok előkelő uradalmakban, nagyobb gazdaságokban, ugyszintén több községekben a legjobb sikerrel használt

egérmérget

labdacs alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1 holdra 1—2 kiló elegendőnek bizonyult, 100 kiló ára 45 frt. 5 klgm. posta csomag 3 frt o. 6. Bővebb értesítéssel bérmentve szolgálak.

SIPÓCZ ISTVÁN gyógyszerész Pécsen (Bar.m)

Ma október hó 22-én
és minden pénteken este
a Vigadó éttermében
Ráczi Guszti
zene-estélyt

tart,

melyre a n. t. közönséget
tiszteiével meghivja

Hirczi Ferencz
vendéglős.

Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel ki-
adóhivatalunkban.

Hirdetmény.

A „Pécsi Takarékpénztár“ igazgatósága közhirre teszi, hogy az intézetnek Pécsen a Széchenyi-téren épülő palotájában

egy kávéházi helyiség

a kávé lakásával s a Széchenyi-téren három,
az Apáczá-utczában pedig négy

bolthelyiség

1898. május 1-től bérbe vehető.

Közelebbi értesítést az igazgatóság ad, hová a bérleti ajánlatok is szóval vagy írásban benyújtandók.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésű

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,
körlevelek, számlák, falragaszok,
meghívók, tánczrendek,
hivatalos és gazdasági
táblázatok, részvények,
alapszabályok,
névjegyek stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve

papirmetsző,
sodronyfüző,
perforirozó,
számozó,
aranyozó

stb. géppel, melyek segítségével
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
munkáig minden elkészíthető.

TAIZS JÓZSEF, PÉCS

Megye- és Mária-uteza sarkán.

Nyomtatvány-raktárából

körjegyzői,
papi és ügyvédi nyomtatványok
jó papiron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN
különféle levélpapírok,

(Röntgen-féle sugaraknak ellenálló,
kerékpár-jelvényes stb.)
kaphatók.

Kuhn-féle író-tollak

nagy választékban.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.